

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЕТИКА ТА ЕСТЕТИКА»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності	B11 Філологія, D1 Облік і оподаткування, D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок, J3 Туризм та рекреація
Тип і назва освітньої програми	ОПП Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська, ОПП Облік і оподаткування, ОПП Фінанси, банківська справа та страхування, ОПП Туризм
Курс, семестр	II курс, IV семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	<p><i>Денна форма здобуття освіти:</i> Кількість кредитів ЄКТС – 4, загальна кількість годин – 120, із яких: лекцій – 16 год., практичних занять – 24 год. Форма семестрового контролю – залік.</p> <p><i>Заочна форма здобуття освіти:</i> Кількість кредитів ЄКТС – 4, загальна кількість годин – 120, із яких: лекцій – 4 год., практичних занять – 4 год. Форма семестрового контролю – залік.</p>
Мова (-и) викладання	Державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Факультет обліку та фінансів, кафедра політології, історії і філософії
Контактні дані розробника (-ів)	<p>Викладач: Токуєва Наталія, к. пед. н., доцент, доцент кафедри політології, історії і філософії</p> <p>Контакти: каб. 458 (навчальний корпус № 4), тел. +380959390860 e-mail: nataliia.tokuieva@pdau.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/tokuieva-nataliia-volodymyrivna</p>
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	Факультетська вибіркова навчальна дисципліна
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Передумови для вивчення навчальної дисципліни відсутні
Компетентності	<p><i>загальні:</i> ЗКФК02. Здатність до самонавчання, самоорганізації та самовдосконалення. ЗКФК05. Здатність використовувати критичне мислення в професійній сфері. ЗКФК07. Володіння різними видами спілкування, його стратегіями відповідно до психологічних та соціокультурних особливостей співрозмовників.</p>

Програмні результати навчання / Результати навчання	ПРФК01. Володіти знаннями щодо теоретичних, емпіричних та експериментальних психологічних концепцій особистості, особливостей та умов становлення гармонійної, розвиненої особистості, її професійного самовдосконалення і просоціальної самореалізації.
--	--

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

Під час вивчення навчальної дисципліни «Етика та естетика» у здобувачів вищої освіти формується ряд соціальних навичок (soft skills), зокрема: комунікабельність; уміння встановлювати контакти й будувати стосунки зі своїм оточенням, уміння працювати в команді й домовлятися та відстоювати свої погляди, критично мислити та переконувати, толерантно ставитися до співрозмовника з іншими життєвими пріоритетами чи поглядами; уміння планувати, управляти часом, самостійно приймати рішення тощо.

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення навчальної дисципліни «Етика та естетика» – ознайомлення здобувачів вищої освіти з особливостями розвитку етичної та естетичної думки, теоретико-методологічними та практичними основами етики та естетики як наук, формування у майбутніх фахівців необхідних теоретичних знань та практичних навичок для свідомого ставлення до своєї майбутньої професійної діяльності, набуття і вдосконалення індивідуальної культури, системи цінностей, оцінок, смаків та ідеалів, шляхів їх формування в сучасних умовах.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ I.

- Тема 1. Предмет і завдання етики. Мораль як соціальний феномен.
- Тема 2. Головні етапи історичного розвитку етичної думки.
- Тема 3. Найвищі моральні цінності людини.
- Тема 4. Моральні пошуки і самовизначення людини.
- Тема 5. Моральний досвід і практика.
- Тема 6. Національна етика. Сімейна етика. Релігійна етика. Біоетика. Професійна етика.

МОДУЛЬ II.

- Тема 7. Визначення та сутність поняття «естетика». Основні категорії естетики.
- Тема 8. Специфіка і структура естетичної свідомості.
- Тема 9. Соціальна природа та функції мистецтва.
- Тема 10. Еволюція художніх стилів і напрямів у період нового та новітнього часів.
- Тема 11. Художні стилі і напрями ХХ – початку ХХІ століть.
- Тема 12. Історія розвитку української естетичної думки.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:
 - словесні методи (лекція);
 - наочні методи (демонстрування, спостереження);
 - практичні методи (вправи, робота з навчально-методичною літературою).
2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:
 - методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації; метод відповідей на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти);
 - методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності (роз'яснення мети навчальної дисципліни; висування вимог до вивчення дисципліни; заохочення і покарання; оперативний контроль; вказування на недоліки, зауваження).
3. Інноваційні та інтерактивні методи навчання:
 - інтерактивні методи (дискусії, проектування професійних ситуацій, «Мозковий штурм»);
 - комп'ютерні і мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій).
4. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності

- методи усного контролю (опитування);
- методи письмового контролю (самостійні роботи, тестування, есе);
- методи самоконтролю (визначення пріоритетних напрямів власного навчального процесу).

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання

Наведено у Додатку до силабусу.

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- щодо термінів виконання та перескладання

Виконання завдань на практичних заняттях виконуються під час проведення занять, завдання самостійної роботи виконуються відповідно до переліку завдань протягом вивчення відповідної теми. Перескладання видів робіт відбувається відповідно до діючих нормативних документів.

- щодо академічної доброчесності

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

Здобувачі вищої освіти мають з'являтися на заняття вчасно, при проходженні заняття онлайн обов'язково вмикати камеру та мікрофон. Списування під час контрольних заходів заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ:

<https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>

- щодо відвідування занять

Здобувачі вищої освіти, що навчаються в Полтавському державному аграрному університеті, дотримуючись положень Статуту ПДАУ та норм Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ, зобов'язані бути присутніми на заняттях і не пропускати їх без поважної причини (лікарняний, вагітність і пологи тощо).

Наприкінці семестру здобувач вищої освіти має можливість в АСУ пройти опитування і висловити свою думку щодо вражень від вивчення дисципліни «Етика та естетика».

- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти

На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera, ВУМ online, EdEra, Українська академія лідерства, Інша Освіта тощо. Особливості неформального / інформального навчання та процедури перезарахування їх як освітнього компоненту або частини освітнього компоненту регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Документи стосовно неформальної /

	інформальної освіти наведені на сторінці НЕФОРМАЛЬНА / ІНФОРМАЛЬНА ОСВІТА ПДАУ: https:// www.pdau.edu.ua/content/neformalna-informalna-osvita
- ЩОДО ОСКАРЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ОЦІНЮВАННЯ	Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження отриманих результатів оцінювання, процедура якого регулюється Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті: https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/12335/polozhennyaproocinyuvanny.pdf
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	
Основні	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Дяків Т., Тетарчук І. Етика та естетика : навч. посібн. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 316 с. 2. Етика та естетика : навч. посібн. / За ред. В. Л. Петрушенко ; В. Л. Петрушенко, В. П. Савельєв, С. М. Повторєва та ін. Львів : «Новий Світ – 2000», 2025. 304 с. 3. Етика та естетика : навч. посібн. / За ред. В. Л. Петрушенко. Львів : “Новий світ – 2000”, 2023. 304 с. 4. Панченко В. Етика. Естетика. Київ : Вид-во ЦУЛ, 2021. 432 с. 5. Савельєв В. П., Повторєва С. М. Культурологія. Етика. Естетика : навч. посібн. Львів : ПП «Магнолія 2006», 2025. 324 с. 6. Тетарчук І. В., Дяків Т. Є. Етика та естетика : навч. посібн. для підготовки до іспитів. Київ : Вид-во ЦУЛ, 2022. 316 с. 7. Чистіліна Т.О. Етика та естетика : навч. посібн. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 304 с. 	
Допоміжні	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Анучина Л. В., Пивоварова В. М., Уманець О. В. Естетика : навч. посібн. Київ : Вид-во «Право», 2022. 284 с. 2. Вознюк Н. Е. Етика : навч. посібн. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 300 с. 3. Джерела української естетичної думки. Хрестоматія : навч. посібн. / уп. Войцехівська І., Іваницька Л., Кругляков В. Корсунь-Шевченківський : Видавець І. С. Майдаченко, 2022. 306 с. 4. Малахов В. А. Етика : курс лекцій. Острог: Вид-во НУ «Острозька академія», 2024. 214 с. 5. Найдьонов І. М. Етика – естетика : дидактичний зміст. Київ : «Кондор», 2023. 550 с. Тофтул М. Г. Етика : навч. посібн. Київ : Видавничий центр «Академія», 2023. 416 с. 6. Смерж Л. О. Естетика : навч. посібн. Київ : «Кондор», 2025. 334 с. 7. Утюж І. Г., Денисенко В. В. Етика та естетика : навчальний посібник для семінарських занять та самостійної роботи студентів спеціальності 226 «Фармація, промислова фармація». Запоріжжя : ЗДМФУ, 2025. 122 с. 	
Інформаційні ресурси	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Гриценко Т. Б. Етика ділового спілкування: навч. посіб. URL : http://www.info-library.com.ua/books-book-132.html 2. Зусін В. Я. Етика і етикет ділового спілкування : навч. посіб. URL : http://umm.pstu.edu/handle/123456789/18013 3. Етика. Естетика. URL : https://pidru4niki.com/1811121061056/etika_ta_estetika/etika_estetika 4. Мовчан В. С. Етика : навч. посіб. URL : http://www.infolibrary.com.ua/books-book-169.html 5. Петрушенко В. Л. та ін. Етика та естетика : навч. посіб. URL : http://www.infolibrary.com.ua/books-book-126.html 6. Шеломенцев В. М. Етикет і сучасна культура спілкування : навч. посіб. URL : http://www.info-library.com.ua/books-book-170.html 7. Електронна бібліотека ПДАУ. URL : https://lib.pdau.edu.ua/ 8. Електронний репозитарій ПДАУ. URL : https://dspace.pdau.edu.ua/ 	
Реквізити затвердження	Затверджено на засіданні кафедри політології, історії і філософії, протокол від 19.01.2026 р. № 7.

Додаток до силябусу

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

**Схема нарахування балів
із навчальної дисципліни «Етика та естетика»
(денна форма здобуття освіти)**

Назва теми / Форма семестрового контролю	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	Опитування*	Виконання практичних завдань**	Виконання завдань самостійної роботи***			
			виконання тестових завдань	підготовка реферату	підготовка презентації	
Тема 1. Предмет і завдання етики. Мораль як соціальний феномен.	3	3				6
Тема 2. Головні етапи історичного розвитку етичної думки.	3	3				6
Тема 3. Найвищі моральні цінності людини	3	3				6
Тема 4. Моральні пошуки і самовизначення людини	3	3				6
Тема 5. Моральний досвід і практика.	3	3				6
Тема 6. Національна етика. Сімейна етика. Релігійна етика. Біоетика. Професійна етика.	3	3				6
Тема 7. Визначення та сутність поняття «естетика». Основні категорії естетики.	3	3				6
Тема 8. Специфіка і структура естетичної свідомості.	3	3				6
Тема 9. Соціальна природа та функції мистецтва.	3	3				6
Тема 10. Еволюція художніх стилів і напрямів у період нового та новітнього часів.	3	3				6
Тема 11. Художні стилі і напрями ХХ – початку ХХІ століть.	3	3				6
Тема 12. Історія розвитку української естетичної думки	3	3	12			18
Підготовка реферату				8		8
Підготовка презентації					8	8
Разом	36	36	12	8	8	100

* відбувається у формі бліц-опитування або експрес-опитування з мінімальними (до 15 % заняття) затратами навчального часу або підготовки доповіді за одним із навчальних питань практичного

заняття;

** передбачає поєднання проведення дискусій (диспутів) за визначеною проблематикою й виконання практичних завдань в розрізі тем навчальної дисципліни;

*** упродовж семестру здобувачі вищої освіти готують реферат і презентацію в розрізі тем навчальної дисципліни (оцінки виставляється окремою позицією наприкінці семестру); на останньому занятті за підсумками вивчення навчальної дисципліни передбачено проведення тестування.

Шкала та критерії оцінювання опитування

Кількість балів	Критерії оцінювання
3	Здобувач вищої освіти отримує у випадку надання повної відповіді, що свідчить про знання особливостей розвитку етичної та естетичної думки, теоретико-методологічних та практичних основ етики та естетики як наук, формування необхідних теоретичних знань та практичних навичок для свідомого ставлення до своєї майбутньої професійної діяльності, набуття і вдосконалення індивідуальної культури, системи цінностей, оцінок, смаків та ідеалів, шляхів їх формування в сучасних умовах; високий рівень навичок самостійної роботи, креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; вміння планувати можливості особистого професійного розвитку та використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, проблем та способів їх вирішення, а також розуміння вимог до діяльності за спеціальністю.
2	Здобувач вищої освіти отримує у випадку надання неповної відповіді, що свідчить про середній рівень знань особливостей розвитку етичної та естетичної думки, теоретико-методологічних та практичних основ етики та естетики як наук, формування необхідних теоретичних знань та практичних навичок для свідомого ставлення до своєї майбутньої професійної діяльності, набуття і вдосконалення індивідуальної культури, системи цінностей, оцінок, смаків та ідеалів, шляхів їх формування в сучасних умовах; навичок самостійної роботи, креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; вміння планувати можливості особистого професійного розвитку та використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, проблем та способів їх вирішення, а також розуміння вимог до діяльності за спеціальністю.
1	Здобувач вищої освіти отримує у випадку надання часткової відповіді, що свідчить про низький рівень знань особливостей розвитку етичної та естетичної думки, теоретико-методологічних та практичних основ етики та естетики як наук, навичок самостійної роботи, креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; вміння планувати можливості особистого професійного розвитку та використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, проблем та способів їх вирішення, а також розуміння вимог до діяльності за спеціальністю.
0	Здобувач вищої освіти отримує у випадку неготовності відповідати на поставлене питання, що засвідчує факт незасвоєння теоретичного матеріалу окремих тем навчальної дисципліни «Етика та естетика» й не дає можливості оцінити формування компетентностей і досягнення очікуваних результатів.

Шкала та критерії оцінювання виконання практичних завдань

Кількість балів	Критерії оцінювання
3	Здобувач вищої освіти отримує у випадку вірного виконання практичних завдань у повному обсязі, що свідчить про високий рівень знань особливостей розвитку етичної та естетичної думки, теоретико-методологічних та практичних основ етики та естетики як наук, формування необхідних теоретичних знань та практичних навичок для свідомого ставлення до своєї майбутньої професійної діяльності, набуття і вдосконалення індивідуальної культури, системи цінностей, оцінок, смаків та ідеалів, шляхів їх формування в сучасних умовах; навичок самостійної роботи, креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; вміння планувати можливості особистого професійного розвитку та використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, проблем та способів їх вирішення, а також розуміння вимог до діяльності за спеціальністю.

2	Здобувач вищої освіти отримує у випадку виконання практичних завдань в повному обсязі з нечисленними помилками чи неточностями, що свідчить про середній рівень знань особливостей розвитку етичної та естетичної думки, теоретико-методологічних та практичних основ етики та естетики як наук, формування необхідних теоретичних знань та практичних навичок для свідомого ставлення до своєї майбутньої професійної діяльності, набуття і вдосконалення індивідуальної культури, системи цінностей, оцінок, смаків та ідеалів, шляхів їх формування в сучасних умовах; навичок самостійної роботи, креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; вміння планувати можливості особистого професійного розвитку та використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, проблем та способів їх вирішення, а також розуміння вимог до діяльності за спеціальністю.
1	Здобувач вищої освіти отримує у випадку надання часткового виконання практичних завдань з наявними помилками, що свідчить про низький рівень знань особливостей розвитку етичної та естетичної думки, теоретико-методологічних та практичних основ етики та естетики як наук, навичок самостійної роботи, креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; вміння планувати можливості особистого професійного розвитку та використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, проблем та способів їх вирішення, а також розуміння вимог до діяльності за спеціальністю.
0	Здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності виконаних практичних завдань, що свідчить про відсутність знань з окремих тем навчальної дисципліни «Етика та естетика» й не дає можливості оцінити формування компетентностей і досягнення очікуваних результатів.

Шкала та критерії оцінювання підготовки реферату

Кількість балів	Критерії оцінювання
8	Виконані всі вимоги до написання і захисту реферату; визначена проблема й обґрунтована її актуальність; зроблений аналіз різних поглядів на проблему науковців; сформульовані чіткі завдання дослідження; логічно викладена власна позиція; зміст реферату відповідає темі, що розкрита повністю; сформульовані висновки відповідно до завдань; витриманий обсяг реферату; дотримані вимоги до зовнішнього оформлення; здобувачем вищої освіти дані правильні відповіді на додаткові питання; він демонструє ефективну роботу з інформацією: добирає необхідну інформацію з різних джерел, зокрема, з фахової літератури та електронних баз, критично аналізує й інтерпретує її, впорядковує, класифікує й систематизує, у процесі доповіді демонструє високий рівень розуміння сучасних педагогічних технологій, їх цілей, завдань, особливостей проектування й впровадження.
6-7	Усі вимоги до написання і захисту реферату виконано; визначена проблема й обґрунтована її актуальність, але аналіз різних поглядів на проблему науковців зроблено не в повному обсязі; власна позиція викладена не зовсім чітко; зміст реферату відповідає темі й висновки сформульовано відповідно до завдань; витриманий обсяг реферату; дотримані вимоги до зовнішнього оформлення; здобувачем вищої освіти дані відповіді на додаткові питання, але не завжди повні; він демонструє ефективну роботу з інформацією, критично аналізує й інтерпретує її, впорядковує, класифікує й систематизує, у процесі доповіді демонструє доволі високий рівень розуміння сучасних педагогічних технологій, їх цілей, завдань, особливостей проектування й впровадження.
4-5	Основні вимоги до реферату і його захисту виконані, але при цьому допущені деякі недоліки; не обґрунтовано актуальність проблеми, висновки не чіткі; наявні певні неточності у викладенні матеріалу; вимоги щодо оформлення реферату дотримані; демонструє ефективну роботу з інформацією: добирає необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізує й інтерпретує її, впорядковує, класифікує й систематизує, але на додаткові питання здобувачем вищої освіти дані неповні відповіді, а в процесі доповіді він демонструє середній рівень розуміння сучасних педагогічних технологій, їх цілей, завдань, особливостей проектування й впровадження.
2-3	Є істотні відступи від вимог до реферування, зокрема: тема розкрита лише частково; здобувачем вищої освіти допущені фактичні помилки в змісті реферату або під час відповідей на додаткові питання; висновки не розкривають повністю тему; з

	інформацією він працює неефективно, але в процесі доповіді демонструє достатній рівень розуміння сучасних педагогічних технологій, їх цілей, завдань, особливостей проектування й впровадження.
1	Реферативна робота не відповідає вимогам до написання, здобувач вищої освіти в процесі доповіді демонструє низький рівень розуміння сучасних педагогічних технологій, їх цілей, завдань, особливостей проектування й впровадження; робота з інформацією не ефективна, висновки відсутні.
0	Реферативна робота не виконана.

Шкала та критерії оцінювання підготовки презентації

Кількість балів	Критерії оцінювання
8	У презентації відображено глибоке розуміння та усвідомлення матеріалу, творчий підхід до поставлених задач. Під час аналізу-інтерпретації зроблені самостійні висновки, аргументація, є власне ставлення до проблеми. Малюнки, звуки, фото, анімації – у кількості, виправданій змістом презентації. Робота виконана творчо й самостійно із розумінням соціально-психологічних підходів до досліджень сучасних педагогічних технологій, їх цілей, завдань, особливостей проектування й впровадження; презентація характеризується оригінальністю з дотриманням вимог професійної комунікації.
6-7	У презентації відображено розуміння та усвідомлення матеріалу, творчий підхід до поставлених задач. Під час аналізу-інтерпретації зроблені висновки, аргументація. Малюнки, звуки, фото, анімації – у кількості, виправданій змістом презентації. Робота виконана творчо й самостійно із розумінням соціально-психологічних підходів до досліджень сучасних педагогічних технологій, їх цілей, завдань, особливостей проектування й впровадження; презентація характеризується оригінальністю з дотриманням вимог професійної комунікації.
4-5	Презентація має чіткі цілі, відповідні завдання з теми; представляє інформацію з різноманітних джерел, структуровану у формі опорного конспекту, зрозумілу для аудиторії; зроблений акцент на важливих питаннях; здобувач вищої освіти демонструє розуміння сучасних педагогічних технологій, їх цілей, завдань, особливостей проектування й впровадження.
2-3	Презентація сфокусована на темі, але не в повному обсязі висвітлює її зміст; наявна певна організаційна структура; можуть бути фактичні помилки чи незрозумілості, але незначні, програмні результати навчання здобувач вищої освіти демонструє на невисокому рівні.
1	Презентація не відповідає вимогам, не розкриває тему, але матеріал за темою підібрано, хоча і не в повному обсязі; очікувані результати навчання на низькому рівні або відсутні.
0	Презентація не підготовлена.

Шкала та критерії оцінювання виконання тестових завдань

Кількість балів	Критерії оцінювання
0-12	Здобувач вищої освіти демонструє знання про сучасні педагогічні технології, їх цілі, завдання, особливості проектування й впровадження; загальну політичну культуру й активність, схильність до етичних цінностей, знання соціально-психологічних підходів до вивчення різних аспектів спілкування, міжособистісної взаємодії в суспільстві (12 теоретичних питань за кожною темою навчальної дисципліни; 1 бал – за кожен правильну відповідь).

**Схема нарахування балів
із навчальної дисципліни «Етика та естетика»
(заочна форма здобуття освіти)**

Назва теми / Форма семестрового контролю	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	Опитування*	Виконання практичних завдань**	Виконання завдань самостійної роботи***			
			виконання завдань самостійної роботи	виконання тестових завдань	підготовка презентації	
Тема 1. Предмет і завдання етики. Мораль як соціальний феномен.	3	3	4			10
Тема 2. Головні етапи історичного розвитку етичної думки.	-	-	4			4
Тема 3. Найвищі моральні цінності людини	-	-	4			4
Тема 4. Моральні пошуки і самовизначення людини	-	-	4			4
Тема 5. Моральний досвід і практика.	-	-	4			4
Тема 6. Національна етика. Сімейна етика. Релігійна етика. Біоетика. Професійна етика.	3	3	4			10
Тема 7. Визначення та сутність поняття «естетика». Основні категорії естетики.	3	3	4			10
Тема 8. Специфіка і структура естетичної свідомості.	-	-	4			4
Тема 9. Соціальна природа та функції мистецтва.	-	-	4			4
Тема 10. Еволюція художніх стилів і напрямів у період нового та новітнього часів.	-	-	4			4
Тема 11. Художні стилі і напрями ХХ – початку ХХІ століть.	-	-	4			4
Тема 12. Історія розвитку української естетичної думки	3	3	4	18		28
Підготовка презентації					10	10
Разом	12	12	48	18	10	100

* відбувається у формі бліц-опитування або експрес-опитування з мінімальними (до 15 % заняття) затратами навчального часу або підготовки доповіді за одним із навчальних питань практичного

заняття;

** передбачає поєднання проведення дискусій (диспутів) за визначеною проблематикою й виконання практичних завдань в розрізі тем навчальної дисципліни;

*** упродовж семестру здобувачі вищої освіти готують презентацію в розрізі тем навчальної дисципліни (оцінки виставляється окремою позицією наприкінці семестру); на останньому занятті за підсумками вивчення навчальної дисципліни передбачено проведення тестування.

Шкала та критерії оцінювання опитування

Кількість балів	Критерії оцінювання
3	Здобувач вищої освіти отримує у випадку надання повної відповіді, що свідчить про знання особливостей розвитку етичної та естетичної думки, теоретико-методологічних та практичних основ етики та естетики як наук, формування необхідних теоретичних знань та практичних навичок для свідомого ставлення до своєї майбутньої професійної діяльності, набуття і вдосконалення індивідуальної культури, системи цінностей, оцінок, смаків та ідеалів, шляхів їх формування в сучасних умовах; високий рівень навичок самостійної роботи, креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; вміння планувати можливості особистого професійного розвитку та використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, проблем та способів їх вирішення, а також розуміння вимог до діяльності за спеціальністю.
2	Здобувач вищої освіти отримує у випадку надання неповної відповіді, що свідчить про середній рівень знань особливостей розвитку етичної та естетичної думки, теоретико-методологічних та практичних основ етики та естетики як наук, формування необхідних теоретичних знань та практичних навичок для свідомого ставлення до своєї майбутньої професійної діяльності, набуття і вдосконалення індивідуальної культури, системи цінностей, оцінок, смаків та ідеалів, шляхів їх формування в сучасних умовах; навичок самостійної роботи, креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; вміння планувати можливості особистого професійного розвитку та використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, проблем та способів їх вирішення, а також розуміння вимог до діяльності за спеціальністю.
1	Здобувач вищої освіти отримує у випадку надання часткової відповіді, що свідчить про низький рівень знань особливостей розвитку етичної та естетичної думки, теоретико-методологічних та практичних основ етики та естетики як наук, навичок самостійної роботи, креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; вміння планувати можливості особистого професійного розвитку та використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, проблем та способів їх вирішення, а також розуміння вимог до діяльності за спеціальністю.
0	Здобувач вищої освіти отримує у випадку неготовності відповідати на поставлене питання, що засвідчує факт незасвоєння теоретичного матеріалу окремих тем навчальної дисципліни «Етика та естетика» й не дає можливості оцінити формування компетентностей і досягнення очікуваних результатів.

Шкала та критерії оцінювання виконання практичних завдань

Кількість балів	Критерії оцінювання
3	Здобувач вищої освіти отримує у випадку вірного виконання практичних завдань у повному обсязі, що свідчить про високий рівень знань особливостей розвитку етичної та естетичної думки, теоретико-методологічних та практичних основ етики та естетики як наук, формування необхідних теоретичних знань та практичних навичок для свідомого ставлення до своєї майбутньої професійної діяльності, набуття і вдосконалення індивідуальної культури, системи цінностей, оцінок, смаків та ідеалів, шляхів їх формування в сучасних умовах; навичок самостійної роботи, креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; вміння планувати можливості особистого професійного розвитку та використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, проблем та способів їх вирішення, а також розуміння вимог до діяльності за спеціальністю.

2	Здобувач вищої освіти отримує у випадку виконання практичних завдань в повному обсязі з нечисленними помилками чи неточностями, що свідчить про середній рівень знань особливостей розвитку етичної та естетичної думки, теоретико-методологічних та практичних основ етики та естетики як наук, формування необхідних теоретичних знань та практичних навичок для свідомого ставлення до своєї майбутньої професійної діяльності, набуття і вдосконалення індивідуальної культури, системи цінностей, оцінок, смаків та ідеалів, шляхів їх формування в сучасних умовах; навичок самостійної роботи, креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; вміння планувати можливості особистого професійного розвитку та використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, проблем та способів їх вирішення, а також розуміння вимог до діяльності за спеціальністю.
1	Здобувач вищої освіти отримує у випадку надання часткового виконання практичних завдань з наявними помилками, що свідчить про низький рівень знань особливостей розвитку етичної та естетичної думки, теоретико-методологічних та практичних основ етики та естетики як наук, навичок самостійної роботи, креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; вміння планувати можливості особистого професійного розвитку та використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, проблем та способів їх вирішення, а також розуміння вимог до діяльності за спеціальністю.
0	Здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності виконаних практичних завдань, що свідчить про відсутність знань з окремих тем навчальної дисципліни «Етика та естетика» й не дає можливості оцінити формування компетентностей і досягнення очікуваних результатів.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
4	Здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного виконання завдань у повному обсязі, що свідчить про високий рівень знань особливостей розвитку етичної та естетичної думки, теоретико-методологічних та практичних основ етики та естетики як наук, формування необхідних теоретичних знань та практичних навичок для свідомого ставлення до своєї майбутньої професійної діяльності, набуття і вдосконалення індивідуальної культури, системи цінностей, оцінок, смаків та ідеалів, шляхів їх формування в сучасних умовах; навичок самостійної роботи, креативного та критичного мислення у виконанні творчих завдань; вміння планувати можливості особистого професійного розвитку та використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, проблем та способів їх вирішення, а також розуміння вимог до діяльності за спеціальністю.
2-3	Здобувач вищої освіти отримує у випадку виконання завдань у повному обсязі з нечисленними помилками чи неточностями, що свідчить про середній рівень знань особливостей розвитку етичної та естетичної думки, теоретико-методологічних та практичних основ етики та естетики як наук, формування необхідних теоретичних знань та практичних навичок для свідомого ставлення до своєї майбутньої професійної діяльності, набуття і вдосконалення індивідуальної культури, системи цінностей, оцінок, смаків та ідеалів, шляхів їх формування в сучасних умовах; самостійної роботи, креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.
1	Здобувач вищої освіти отримує у випадку надання часткового виконання завдань з наявними помилками, що свідчить про низький рівень знань особливостей розвитку етичної та естетичної думки, теоретико-методологічних та практичних основ етики та естетики як наук, формування необхідних теоретичних знань та практичних навичок для свідомого ставлення до своєї майбутньої професійної діяльності, набуття і вдосконалення індивідуальної культури, системи цінностей, оцінок, смаків та ідеалів, шляхів їх формування в сучасних умовах; самостійної роботи, креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.
0	Здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності виконаних завдань, що свідчить про відсутність знань з окремої теми навчальної дисципліни «Етика та естетика» й не

	дає можливості оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.
--	--

Шкала та критерії оцінювання підготовки презентації

Кількість балів	Критерії оцінювання
10	У презентації відображено глибоке розуміння та усвідомлення матеріалу, творчий підхід до поставлених задач. Під час аналізу-інтерпретації зроблені самостійні висновки, аргументація, є власне ставлення до проблеми. Малюнки, звуки, фото, анімації – у кількості, виправданій змістом презентації. Робота виконана творчо й самостійно із розумінням соціально-психологічних підходів до досліджень сучасних педагогічних технологій, їх цілей, завдань, особливостей проектування й впровадження; презентація характеризується оригінальністю з дотриманням вимог професійної комунікації.
8-9	У презентації відображено розуміння та усвідомлення матеріалу, творчий підхід до поставлених задач. Під час аналізу-інтерпретації зроблені висновки, аргументація. Малюнки, звуки, фото, анімації – у кількості, виправданій змістом презентації. Робота виконана творчо й самостійно із розумінням соціально-психологічних підходів до досліджень сучасних педагогічних технологій, їх цілей, завдань, особливостей проектування й впровадження; презентація характеризується оригінальністю з дотриманням вимог професійної комунікації.
5-7	Презентація має чіткі цілі, відповідні завдання з теми; представляє інформацію з різноманітних джерел, структуровану у формі опорного конспекту, зрозумілу для аудиторії; зроблений акцент на важливих питаннях; здобувач вищої освіти демонструє розуміння сучасних педагогічних технологій, їх цілей, завдань, особливостей проектування й впровадження.
3-4	Презентація сфокусована на темі, але не в повному обсязі висвітлює її зміст; наявна певна організаційна структура; можуть бути фактичні помилки чи незрозумілості, але незначні, програмні результати навчання здобувач вищої освіти демонструє на невисокому рівні.
1-2	Презентація не відповідає вимогам, не розкриває тему, але матеріал за темою підібрано, хоча і не в повному обсязі; очікувані результати навчання на низькому рівні або відсутні.
0	Презентація не підготовлена.

Шкала та критерії оцінювання виконання тестових завдань

Кількість балів	Критерії оцінювання
0-18	Здобувач вищої освіти демонструє знання особливостей розвитку етичної та естетичної думки, теоретико-методологічних та практичних основ етики та естетики як наук, формування необхідних теоретичних знань та практичних навичок для свідомого ставлення до своєї майбутньої професійної діяльності, набуття і вдосконалення індивідуальної культури, системи цінностей, оцінок, смаків та ідеалів, шляхів їх формування в сучасних умовах; схильність до етичних цінностей (18 теоретичних питань за кожною темою навчальної дисципліни; 1 бал – за кожен правильну відповідь).